

- 1. Jak se jmenoval autor první československé mince?**
  - b) Již v roce 1919 se uskutečnila soutěž na československé mince, tehdy ještě uvažované frankové měny. Zúčastnilo se jí osm sochařů, mimo jiné osobností jako Ladislav Šaloun, Jan Štursa nebo Otakar Španiel. Právě ten v soutěži zvítězil.
- 2. Kdo je autorem současných českých bankovek?**
  - b) Krátce po sametové revoluci v roce 1989 začaly přípravy nové emise československých bankovek. V soutěži nakonec zvítězily návrhy Oldřicha Kulhánka. Po rozdělení Státní banky československé byly Kulhánkovy návrhy převzaty Českou národní bankou pro emisi bankovek České republiky. První z nich byla bankovka 200 Kč s motivem Jana Amose Komenského.
- 3. Kde na českých bankovkách najdeme tzv. skrytý obrazec?**
  - c) Skrytý obrazec, který se nachází na lící straně bankovky v ornamentu na rameni portrétu, je viditelný při sklopení bankovky ve výši očí do vodorovné polohy proti zdroji světla. Je na něm uvedena nominální hodnota bankovky. Z delší strany bankovky je obrazec pozitivní (tmavý), z kratší strany negativní (světlý).
- 4. Který český šlechtický rod zahájil ražbu jáchymovských tolarů?**
  - a) Dne 9. ledna 1520 udělil český zemský sněm Štěpánu Šlikovi a jeho bratrům povolení k ražbě mincí v Jáchymově. Primárně se mělo dle záměru zemského sněmu jednat o pražské groše, ale zároveň také o těžké stříbrné mince v hodnotě rýnského zlatého (guldenroschen) a jeho dílů. Rod Šliků si ale mincovní právo podržel jen krátce, neboť v roce 1528 mu jej odejmul Ferdinand I. Habsburský (1526–1564).
- 5. Kdo byl autorem československých bankovek vzniklých v 80. letech 20. století?**
  - a) Od konce 60. let minulého století se uvažovalo o vytvoření jednotné koncepce československých bankovek. Jednalo se jednak o jednotu námětovou a jednak autorskou. Po dlouhých diskusích bylo v roce 1976 rozhodnuto, že na bankovkách bude ztvárněno téma československé státnosti s revolučními a pokrokovými kulturně-politickými tradicemi, které měly reprezentovat významné osobnosti vědy a umění. Výjimku z řady tvořila jen 500 Kč s Klementem Gottwaldem. Následovaly výtvarné soutěže na výběr jejich autora. Tím se po dlouhých sedmi letech stal slovenský umělec Albín Brunovský (1935–1997). Ze všech plánovaných hodnot nakonec nebyla realizována 500 Kčs a 100 Kčs byla po krátké době stažena, neboť zobrazení Klementa Gottwalda v době krátce před „sametovou revolucí“ v roce 1989 vyvolalo četné protesty veřejnosti.
- 6. Kdy byly vydány první papírové peníze („bankocetle“) na našem území?**
  - a) Prvními papírovými platidly v habsburské monarchii, a tedy i českých zemích byly bankocetle, které od roku 1762 vydávala Wiener-Stadt-Banco (Vídeňská městská banka). Vznikly z iniciativy panovnice Marie Terezie (1740-1780), která je hodlala využít pro krytí enormních státních výdajů vzniklých v důsledku války s Pruskem.
- 7. Ve kterém roce byla v českých zemích jako měnová jednotka zavedena koruna?**
  - c) V průběhu 19. století docházelo k velkým fluktuacím v hodnotě stříbra vůči zlatu, jimiž stříbrné měny jako ta rakousko-uherská ztrácely oproti těm zlatým na hodnotě. Pro ekonomiku bylo proto důležité stabilizovat měnu. Z toho důvodu bylo rozhodnuto přejít v Rakousko-Uhersku v roce 1892 na novou měnovou jednotku – korunu. Ta byla kryta zlatem.
- 8. Jak ochránila Národní banka Československá část svých zlatých rezerv před nebezpečím?**
  - c) Přesun zlatých rezerv Národní banky Československé ve 30. letech 20. století do zahraničí byl motivován dvěma důvody, jednak zjednodušením obchodování se zlatem a jednak nebezpečím ze strany nacistického Německa. Dislokovány byly do Velké Británie, Belgie, Francie, Nizozemska a Švýcarska.
- 9. Po ukončení II. světové války byla v Československu opět zavedena jednotná československá měna – koruna československá. Kdy k tomu došlo?**
  - c) Až do 1. listopadu 1945 se na území Československa nalézala dvě měnová teritoria – české (s korunou) a slovenské (se slovenskou korunou). Ještě před tím, v letních měsících roku 1945, však přestaly na území Československa platit další měny, říšská marka a maďarské pengő. V době od 1.–15. listopadu byla provedena měnová reforma, při níž došlo mimo jiné k výměně platidel starých měn za měnu novou – československou korunu (Kč).
- 10. Která instituce byla prvním cedulovým ústavem Československa?**
  - a) Až do 25. února 1919 plnila funkce cedulové banky již samostatného státu někdejší Rakousko-uherská banka, která vznikla v roce 1878 transformací Privilegované rakouské národní banky. Přestože se uvažovalo, že hned po vzniku ČSR dojde k ustavení vlastní československé cedulové banky, záhy se ukázalo, že provést oddělení měny a vytvořit novou instituci nebude možné v krátkém časovém úseku.

— Jak dobře znáš historii naší měny?

SADA 1 – POZNÁMKY

POKROČILÝ

Místo pro poznámky
